

§ 618

Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan vahingonkorvaustiiminpäällikön vahingonkorvauspäätöksestä 9.10.2023 § 331 (liukastuminen)

HEL 2023-005734 T 03 01 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hylätä kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden vahingonkorvaustiimin päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 9.10.2023 (331 §) tehdyn oikaisuvaatimuksen.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Inkeri Lehmusoksa, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 22794
inkeri.lehmusoksa(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 25 k)
- 2 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 25 k)

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Oikaisuvaatimuksen kohteena oleva päätös

Kaupunkiympäristötoimialan hallinto- ja lakipalveluiden vahingonkorvaustiimin päällikkö on 9.10.2023 (331 §) päätöksellään hylännyt 1.12.2022 Aleksis Kiven koulun pihalla tapahtuneeseen liukastumiseen

liittyvän vahingonkorvausvaatimuksen. Päätös on nähtävillä kokonaisuudessaan päätöshistoriassa.

Esitetyt vaatimukset ja perusteet

Hakija on toistanut oikaisuvaatimuksessaan määrältään 4 200 euron vahingonkorvausvaatimuksensa 1.12.2023 kello 11 Aleksis Kiven koulun pihalla pääportaiden edessä osoitteessa Porvoonkatu 2 tapahtuneeseen liukastumiseen liittyen. Oikaisuvaatimus on kokonaisuudessaan päätöksen liitteenä ja nähtävillä lautakunnan kokouksessa.

Hakija toteaa oikaisuvaatimuksessaan muun ohessa, että koulun pihan kunnossapito ei ole ollut riittävää. Portaiden vieressä on ollut iso lumikasa, josta on valunut sulamisvesiä. Hiekoitus on jäänyt sulamisvesien alle ja hiekoitusta on lisäksi kulkeutunut pois vilkkaan jalankulun seurauksena. Oikaisuvaatimuksen liitteenä toimitetun lausunnon mukaan koulun piha on ollut osittain sula ja osittain jäätynyt, ja hakija on liukastunut tällaiseen jäätyneeseen kohtaan.

Oikaisuvaatimuksen tutkittavaksi ottaminen

Kuntalain (410/2015) 137 §:n mukaan kunnan viranomaisen päätöseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Tässä tapauksessa oikaisuvaatimuksen on tehnyt asianosainen.

Kuntalain 134 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus tehdään toimielimen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle. Kuntalain 138 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätös on lähetetty hakijalle tiedoksi e-kirjeitse 12.10.2023. Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristölautakunnalle on saapunut 23.10.2023 eli säädetyssä määräajassa.

Perustelut

Kaupungin vahingonkorvausvelvollisuuden syntymistä arvioidaan sekä vahingonkorvauslain (412/1974) vastuusäännösten että maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) rakennuksen ja sen ympäristön kunnossapitoa koskevan säännöksen kautta. Vahingonkorvausvastuuta arvioidaan suhteessa ennen vahinkoa tehtyihin kunnossapitotoimenpiteisiin.

Tuottamusvaatimuksesta johtuen ei pelkkä ajoittainen liukkaus talvella yksinään synnytä kaupungille vahingonkorvausvastuuta silloinkaan, kun siitä on aiheutunut jalankulkijan liukastuminen. Korvausvastuun edellytyksenä on, että kunnossapito on tehty virheellisesti tai huolimatt-

tomasti taikka alueen kunnossapitoon kuuluvia tehtäviä on laiminlyöty. Lisäksi edellytetään syy-yhteyttä virheellisen menettelyn ja aiheutuneen vahingon välillä. Vahingonkärsijän mahdollinen oma myötävaikutus voi alentaa tai poistaa kunnossapidosta vastuussa olevan korvausvastuun.

Tiimipäällikön päätöksessä olevat tiedot tehdyistä kunnossapitotoimenpiteistä perustuvat koulun piha-alueen kunnossapidosta vastaavalta saatuun selvitykseen. Saadun selvityksen mukaan vahinkoalue on hiekoitettu vahinkopäivänä 1.12.2022 ennen vahinkoa koneellisesti noin klo 6.30 ja käsin noin klo 8.45. Edellisen kerran ennen vahinkoa vahinkoalueella on tehty koneellinen hiekoitus ja auraus sekä käsilumityöt ja hiekoitus käsin 28.11.2022.

Forecan Kumpulán havaintoasemalla tehtyjen mittausten mukaan loppuvuonna 2022 lumen syvyys on ollut enimmillään 27.11.2022, jolloin se on ollut 9 cm. Tämän jälkeen ennen vahinkoa lämpötila on ollut pääsääntöisesti nollan yläpuolella ja lumen syvyys on pudonnut vahinkohetkeen mennessä 5 cm:iin. Vahinkopäivänä sää on ollut poutainen ja vahinkohetkellä lämpötila on ollut 0 °C.

Sekä oikeuskäytännössä että vakuutuslautakunta FINE:n ratkaisukäytännössä on todettu, ettei liukkaudentorjuntaa ole mahdollista toteuttaa niin, ettei kulkuväylät koskaan olisi liukkaat. Huolimatta asianmukaisesti tehdyistä liukkaudentorjuntatoimenpiteistä aina voi olla jokin kohta, johon on mahdollista liukastua.

Kaupunki katsoo, että vahinkoaikaan vallinneet olosuhteet huomioon ottaen kunnossapidon toimenpiteet oli suoritettu asianmukaisesti. Koulun pääkulkuväylällä oleva vahinkopaikka on hiekoitettu sekä koneellisesti että käsin vahinkopäivänä ennen vahinkoa, eikä säätilassa ole tapahtunut mitään muutoksia aamulla tehdyn hiekoituksen ja aamupäivällä tapahtuneen hakijan liukastumisvahingon välillä. Edellä esitetyillä ja muutoin tiimipäällikön päätöksestä ilmenevillä perusteilla kaupunki katsoo, ettei se ole asiassa korvausvelvollinen.

Lopputulos

Kaupunkiympäristölautakunta viittaa vahingonkorvaustiimin päällikön päätöksessä esitettyyn asiaa koskevaan selvitykseen ja yhtyy tiimipäällikön asiassa antamaan päätökseen ja sen perusteluihin. Asiassa ei ole tullut esille mitään sellaista uutta selvitystä, joka antaisi aiheutta päätöksen muuttamiseen. Helsingin kaupunki ei ole vahingonkorvauslain nojalla vastuussa hakijalle liukastumisen seurauksena syntyneestä vahingosta.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että vahingonkorvaustiimin päällikön päätöstä ei ole syytä muuttaa.

Sovelletut säännökset

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Maankäyttö- ja rakennuslaki (132/1999) 166 §

Kuntalaki (410/2015) 134 §, 137 §

Toimivalta

Kuntalain 134 §:n mukaan oikaisuvaatimus lautakunnan sekä lautakunnan alaisen viranomaisen päätöksestä tehdään asianomaiselle lautakunnalle.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Inkeri Lehmusoksa, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 22794
inkeri.lehmusoksa(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 25 k)
- 2 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 25 k)

Oheismateriaali

- 1 Selvitys, urakoitsija
- 2 Selvitys, sovitut toimenpiteet
- 3 Selvitys, palautteet BEM
- 4 Selvitys, isännöitsijä

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Hallinto Hallinto- ja lakipalvelut Lakipalvelut Vahingonkorvaustiimi Tiimipäällikkö 09.10.2023 § 331

HEL 2023-005734 T 03 01 00

Päätös

Lakipalvelut-yksikön vahingonkorvaustiimin päällikkö päätti hylätä hakijan vahingonkorvausvaatimuksen.

Päätöksen perustelut

Hakijan vaatimus

Hakija on 25.4.2023 esittänyt kaupungille määrältään 4 200 euron vahingonkorvausvaatimuksen. Vaatimuksen mukaan hakija on liukastunut 1.12.2022 klo 11 osoitteessa Porvoonkatu 2, Aleksis Kiven koulun pihalla pääportaiden edessä. Portaiden vieressä oli ollut iso lumikasa, joka oli alkanut sulaa jossain vaiheessa ja jäänyt uudelleen. Hiekoitus oli ollut jään alla. Vaatimuksen mukana on toimitettu valokuva, johon on merkitty tarkka vahinkopaikka.

Sovellettavat normit ja ohjeet

Kiinteistö, jonka alueella vahinko on tapahtunut, on kaupungin hallinnoima, joten kaupungin vahingonkorvausvelvollisuuden syntymistä arvioidaan sekä vahingonkorvauslain vastuusäännösten että maankäyttö- ja rakennuslain kunnossapitoa koskevien säännösten kautta.

Maankäyttö- ja rakennuslaki velvoittaa pitämään rakennuksen ympäristöineen sellaisessa kunnossa, että se jatkuvasti täyttää terveellisuuden, turvallisuuden ja käyttökelpoisuuden vaatimukset. Kaupungilla on kiinteistön omistajana vastuu alueen kunnossapitotoimien toteuttamisesta.

Kaupunki on siirtänyt sopimuksin kyseisen alueen kunnossapidon palveluyhtiölle. Kaupungin ja palveluyhtiön välisen sopimuksen mukaan lumi aurataan arkisin klo 9 mennessä tai kaksi tuntia liukkauden syntymisestä. Jatkuvan tai pitkäaikaisen toistuvan pyryn, räntäsateen tai jäätävän sateen aikana tulee lumen, loskan ja jään poistamisesta huolehtia siten, että lumi- tai loskakerroksen paksuus ei ole yli 5 cm. Ulkovoien edustoille sekä pääkulkuyälyille tulee arkisin ja lauantaisin klo 9 mennessä levittää tasaisesti sepeliä 60 - 150 g/m² heti lumenpoiston jälkeen tai kaksi tuntia liukkauden syntymisestä. Sunnuntaisin toimenpiteet on tehtävä klo 12 mennessä.

Vahingonkorvausvastuun edellytykset

Pelkkä vahinkotapahtuma ei yksinään aiheuta kaupungille korvausvastuuta.

Vahingonkorvausvastuu perustuu lähtökohtaisesti tuottamukselle eli kunnossapitovelvollisen on vahingonkorvausvastuun syntymiseksi täytynyt syyllistyä laiminlyöntiin, huolimattomuuteen tai virheelliseen menettelyyn. Lisäksi edellytetään, että toiminnan tai laiminlyönnin ja syntyneen vahingon välillä on syy-yhteys.

Alueen kunnossapitovelvollinen vapautuu vahingonkorvausvastuustaan osoittamalla, että kunnossapito on hoidettu asianmukaisesti tai että valinneet olosuhteet ovat tehneet kunnossapitotyöt hyödyttömiksi tai että kunnossapidosta huolehtiminen olisi vahinkohetken olosuhteissa ollut ylivoimaista.

Jos vahingon kärsineen puolelta on myötävaikutettu vahinkoon tai jos muu vahingon aiheuttaneeseen tekoon kuulumaton seikka on myös ollut vahingon syynä, voidaan vahingonkorvausta kohtuuden mukaan sovitella tai evätä kokonaan.

Asiassa saadut tiedot ja selvitykset

Vahinkopaikan kunnossapitotoimenpiteistä on pyydetty selvitys alueen kunnossapidosta vastaavalta. Saadun selvityksen mukaan vahinkoalue on hiekoitettu vahinkopäivänä 1.12.2022 ennen vahinkoa koneellisesti noin klo 6.30, ja käsihiekoitus on tehty vahinkopäivänä noin klo 8.45. Edellisen kerran ennen vahinkoa vahinkoalueella on tehty koneellinen hiekoitus ja auraus sekä käsilumityöt ja hiekoitus käsin 28.11.2022. Kunnossapito tarkkailee vahinkoaluetta päivittäin arkisin. Vahinkoalueen auraukset on tehty kulkuväylän pinnan karhentavalla reikäterällä.

Forecan Helsingin Kumpulan mittausasemalla tehtyjen mittausten mukaan 1.12.2022 vahinkohetkellä lämpötila on ollut 0 °C ja lumen syvyys on ollut 5 cm. Lämpötila on päivän aikana ennen vahinkoa vaihdellut 0 °C ja 0,6 °C välillä. Vahinkopäivänä ennen vahinkoa ei ole esiintynyt sateita. Vahinkoa edeltävänä päivänä lämpötila on vaihdellut Kumpulan mittausaseman mittausten mukaan 0,2 °C ja 1 °C välillä. Kunnossapidon omien säähavaintojen mukaan lämpötila on ollut ennen vahinkopäivää pakkasen puolella, ja noussut vahinkopäivänä plussan puolelle. Kunnossapidon selvityksen mukaan vahinkopäivän aamun hiekoitus on tehty kelivaihtelun johdosta.

Asiassa saadun selvityksen perusteella isännöitsijälle ei ole tullut palautteita vahinkopaikan liukkaudentorjunnasta tai muusta kunnossapidon tarpeesta ennen vahinkotapahtumaa, eikä kaupungille ole esitetty muita vastaavia vahingonkorvausvaatimuksia kyseisestä vahinkopaikasta.

Olosuhteiden huomioonottaminen ja muut asiaan vaikuttavat tekijät

Liukkauden torjuntaa ei ole mahdollista toteuttaa siten, että kulkuväylät eivät koskaan olisi liukkaat (esim. KKO:1998:147). Liukkaudentorjuntatoimenpiteillä ei aina voida täysin estää jään aiheuttamaa liukkautta siinäkin tapauksessa, että kunnossapito on ollut asianmukaisella ja kunnossapitolain edellyttämällä tasolla. Aina on jokin kohta, johon on mahdollista liukastua. (Vakuutuslautakunnan ratkaisu FINE-001397.)

Yhteenveto ja johtopäätökset

Saatujen selvitysten perusteella vahinkopaikkaa on kunnossapidetty kaupungin normien mukaisesti. Hakijan valokuvaan merkitsemä vahinkopaikka pääkulkuväylällä on hiekoitettu vahinkopäivän aamuna. On tunnettu tosiasia, että talvisissa olosuhteissa jalankulkijan on noudatettava erityistä huolellisuutta ja varovaisuutta, sillä liukkaudentorjunnasta huolimatta aina voi olla kohta, johon voi liukastua.

Vallitseva oikeuskäytäntö, asiassa saadut selvitykset ja vallinneet sääolot huomioon ottaen kaupunki katsoo, ettei se ole laiminlyönyt alueen kunnossapitoa, eikä ole asiassa korvausvelvollinen. Kyseinen vahinko on valitettava tapaturma, josta kaupunki ei ole vastuussa.

Sovelletut säännökset

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Maankäyttö- ja rakennuslaki (132/1999) 166 §

Toimivalta

Kaupunkiympäristön toimialajohtajan 19.12.2022 tekemän päätöksen § 45 mukaan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön vahingonkorvaustiimin päällikkö päättää toimialaa koskevasta vahingonkorvauksesta silloin, kun vahingonkorvausvaatimuksen määrä on enintään 5.000 euroa.

Lisätiedot

Eeva-Maria Mattila, valmistelija, puhelin: 09 310 34957
kymp.korvausasiat(a)hel.fi